

Velon Workshop flexibel opleiden van leraren

13 maart 2023

Rieke van Bommel

Hogeschool Utrecht

Flexplore!

Waarom flexibel opleiden?

Welke drijfveren?

Betekenis?

Flexplore!

Flexplore!

Flexibel onderwijs ontwerpen

Vanuit een (gedeelde) visie op onderwijs en leren (Vreuls, under review):

1. Creëer een gedeelde visie op een open, authentiek en flexibel curriculum
2. Beschrijf leeruitkomsten op eindniveau
3. Ontwerp betekenisvolle taken
4. Bepaal inhoud, diepte en samenhang van het curriculum
5. Focus op studeerbaarheid
6. Zorg voor overzicht over het gehele curriculum
7. Zet het beroepsbeeld en maatschappelijke ontwikkelingen met regelmaat op de agenda van het (ontwerp)team

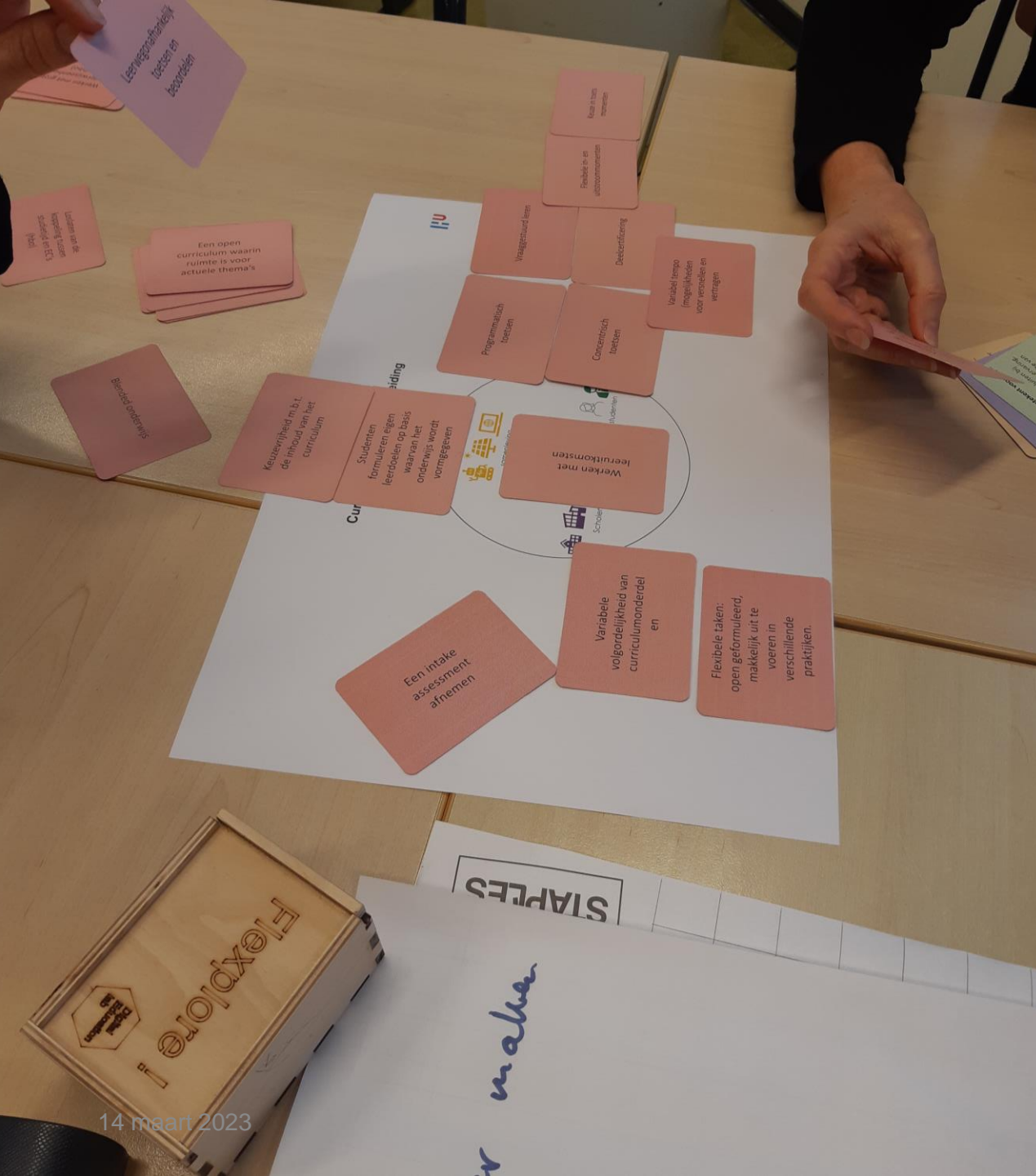
Flexibel onderwijs ontwerpen

1. Creëer een gedeelde visie op een open, authentiek en flexibel curriculum

Belang (Vreuls, 2022)

- Verwarring: geen samenhang, structuur en visie.
- Ad hoc beslissingen.
- Verschillende verwachtingen.
- Stuurloosheid.
- Te hoge werkdruk en studielast (en curriculum overload).
- Te weinig flexibiliteit en authenticiteit.
- Geen alignment tussen:
 - Onderwijs en (veranderingen in de) beroepspraktijk.
 - Onderwijsopdrachten en assessment.
- Te ingewikkeld onderwijsprogramma (niet uit te leggen, niet te volgen of organiseren)

Spelronde 1: kaartjes verdelen

Flexplore!

Flexibel opleiden betekent voor mij...

dat opleidingen hun studenten de regie laten voeren over hun eigen leerproces.

Flexibel opleiden betekent voor mij...

dat opleidingen hun studenten de regie laten voeren over hun eigen leerproces.

Flexibel opleiden betekent voor mij...

dat opleidingen het organisatorisch mogelijk maken dat werken en leren gecombineerd kunnen worden.

Flexibel opleiden betekent voor mij...

dat opleidingen het organisatorisch mogelijk maken dat werken en leren gecombineerd kunnen worden.

Flexibel opleiden betekent voor mij...

aansluiten bij bedrijven en organisaties waarvoor opgeleid wordt.

Flexibel opleiden betekent voor mij...

aansluiten bij bedrijven en organisaties waarvoor opgeleid wordt.

Flexibel opleiden betekent voor mij...

dat opleidingen inspelen op specifieke werkcontexten van hun studenten.

Flexibel opleiden betekent voor mij...

dat opleidingen inspelen op specifieke werkcontexten van hun studenten.

Flexibel opleiden betekent voor mij...

dat opleidingen vandaag opleiden voor beroepen van morgen.

Flexibel opleiden betekent voor mij...

dat opleidingen vandaag opleiden voor beroepen van morgen.

Flexibel opleiden betekent voor mij...

dat opleidingen snel kunnen veranderen om maatschappelijke ontwikkelingen bij te kunnen houden.

Flexibel opleiden betekent voor mij...

dat opleidingen snel kunnen veranderen om maatschappelijke ontwikkelingen bij te kunnen houden.

Flexibel opleiden betekent voor mij...

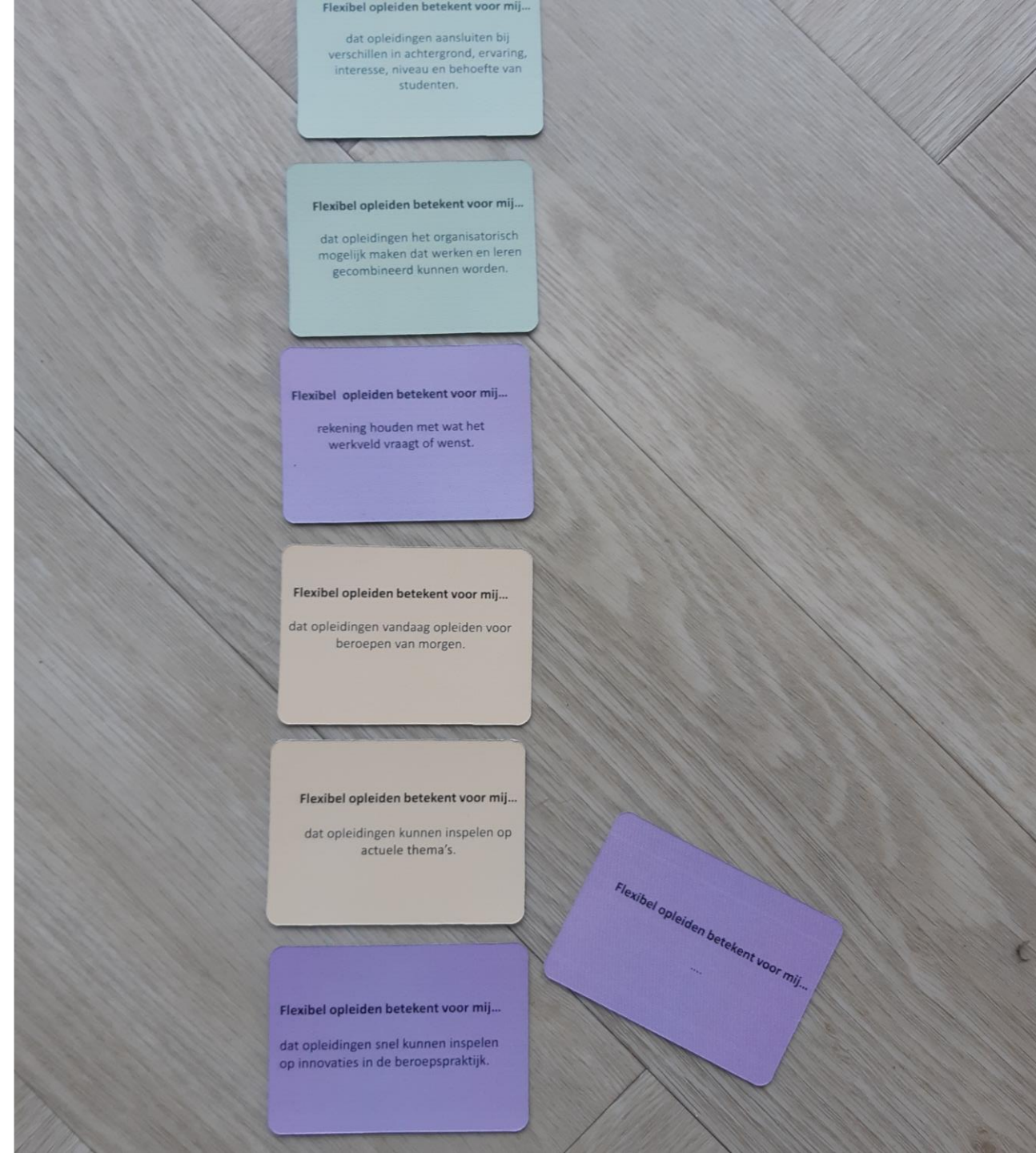
Flexibel opleiden betekent voor mij...

Prioriteren

Flexibel opleiden betekent voor mij.....

- Meest belangrijk bovenaan
- Minst belangrijk onderaan
- Eigen betekenis toevoegen?

Vergelijken

- Vergelijk de rijen met je spelpartner. Bespreek de volgorde en licht je mening toe.
- Let op! Het gaat om de dialoog, je hoeft elkaar niet te overtuigen.
- Houd de kaart die bovenaan ligt apart, de andere kaarten worden niet meer gebruikt.

Lege kaartje

Flexibel opleiden betekent voor mij...

....

Intermezzo

Hasna

- 35 jaar
- Vooropleiding: International business (hbo)
- Werkt bij een bank. Dreigt boventallig te worden.
- Wil graag in het mbo gaan werken: docent bedrijfsadministratie

Bram

- 17 jaar
- Vooropleiding: havo
- Lievelingsvak: natuurkunde
- Vindt het leuk om met kinderen te werken.
- Overweegt om leraar natuurkunde te worden.

Uitdagingen voor lerarenopleidingen

1. Lerarenopleidingen krijgen in toenemende mate te maken met diversiteit in hun studentpopulatie.
2. Lerarenopleidingen hebben te maken met verschillende contexten waarin studenten werken en leren, want scholen verschillen van elkaar.
3. Scholen zijn ingebed in de maatschappij en die maatschappij is heel dynamisch en verandert voortdurend en in hoog tempo.

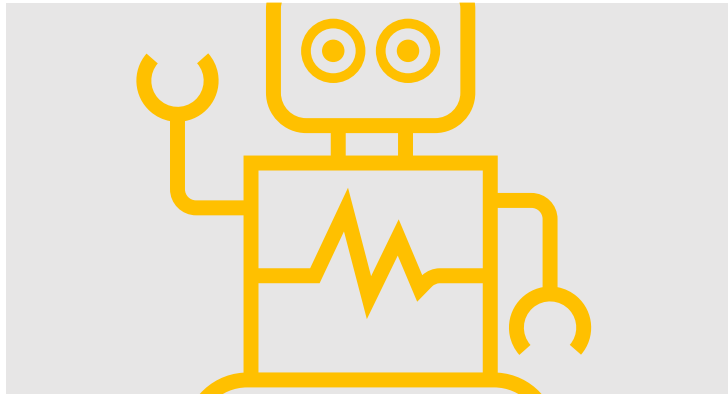
Lerarenopleiding = beroepsopleiding
Flexibel - responsief

Responsief (flexibel) curriculum voor beroepsopleidingen

Drie manieren van meebewegen:

1. veranderingen in de samenleving (Buning et al., 2019; Hoeve et al., 2019; Rosenfeld, 1998; Towle, 1998).
2. variëteit in werkcontexten (Ameyaw et al., 2019; Desha et al., 2009; Onstenk & Westerhuis, 2017)
3. diversiteit van studenten (Cochran-Smith & Villegas, 2015; Severiens et al., 2014; van Middelkoop et al., 2017).

Responsief (flexibel) curriculum voor beroepsopleidingen

Flexibel opleiden betekent voor mij...

dat opleidingen snel kunnen veranderen om maatschappelijke ontwikkelingen bij te kunnen houden.

Flexibel opleiden betekent voor mij...

dat opleidingen snel kunnen inspelen op innovaties in de beroepspraktijk.

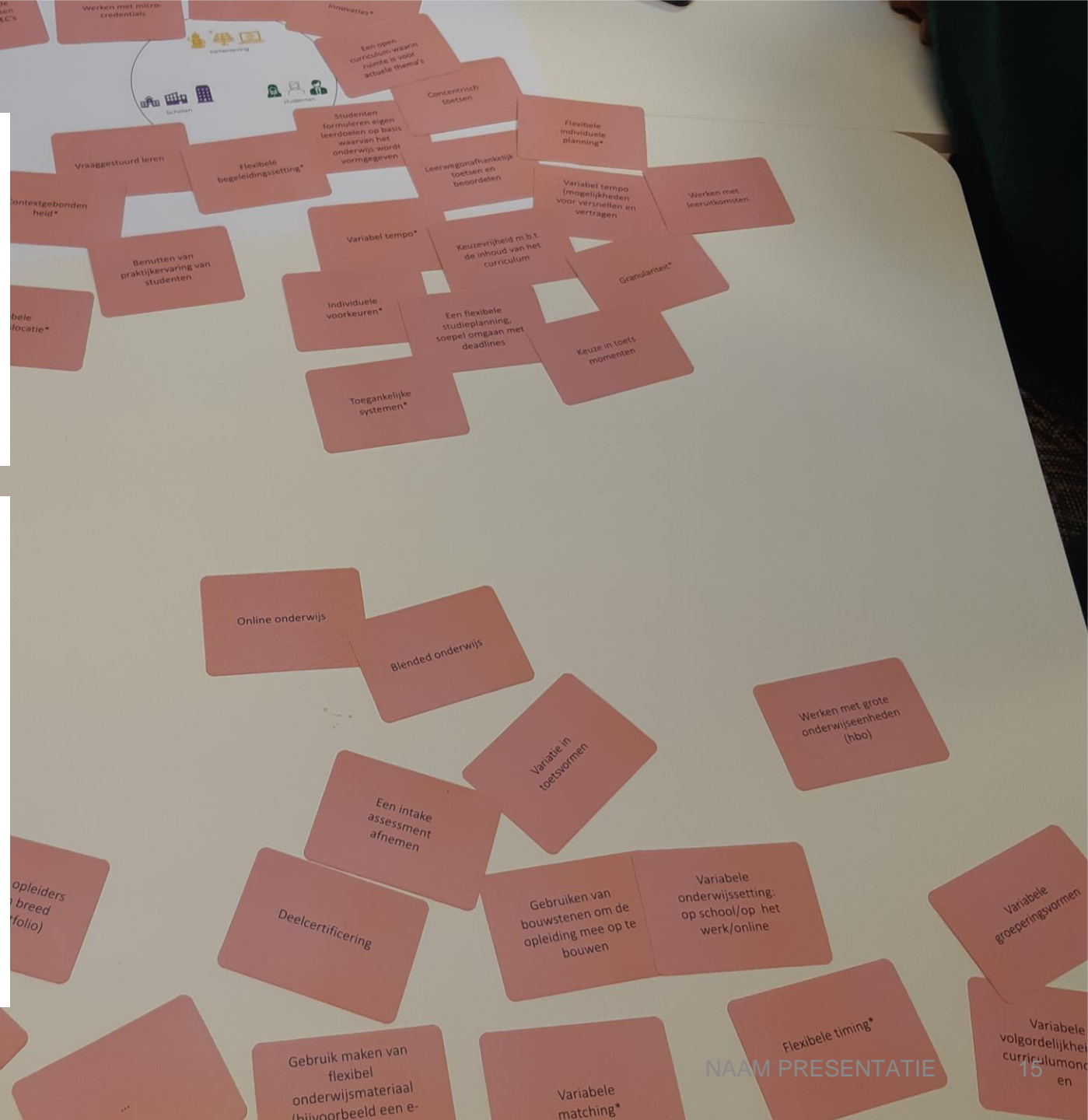

Flexibel opleiden betekent voor mij...

dat opleidingen het organisatorisch mogelijk maken dat werken en leren gecombineerd kunnen worden.

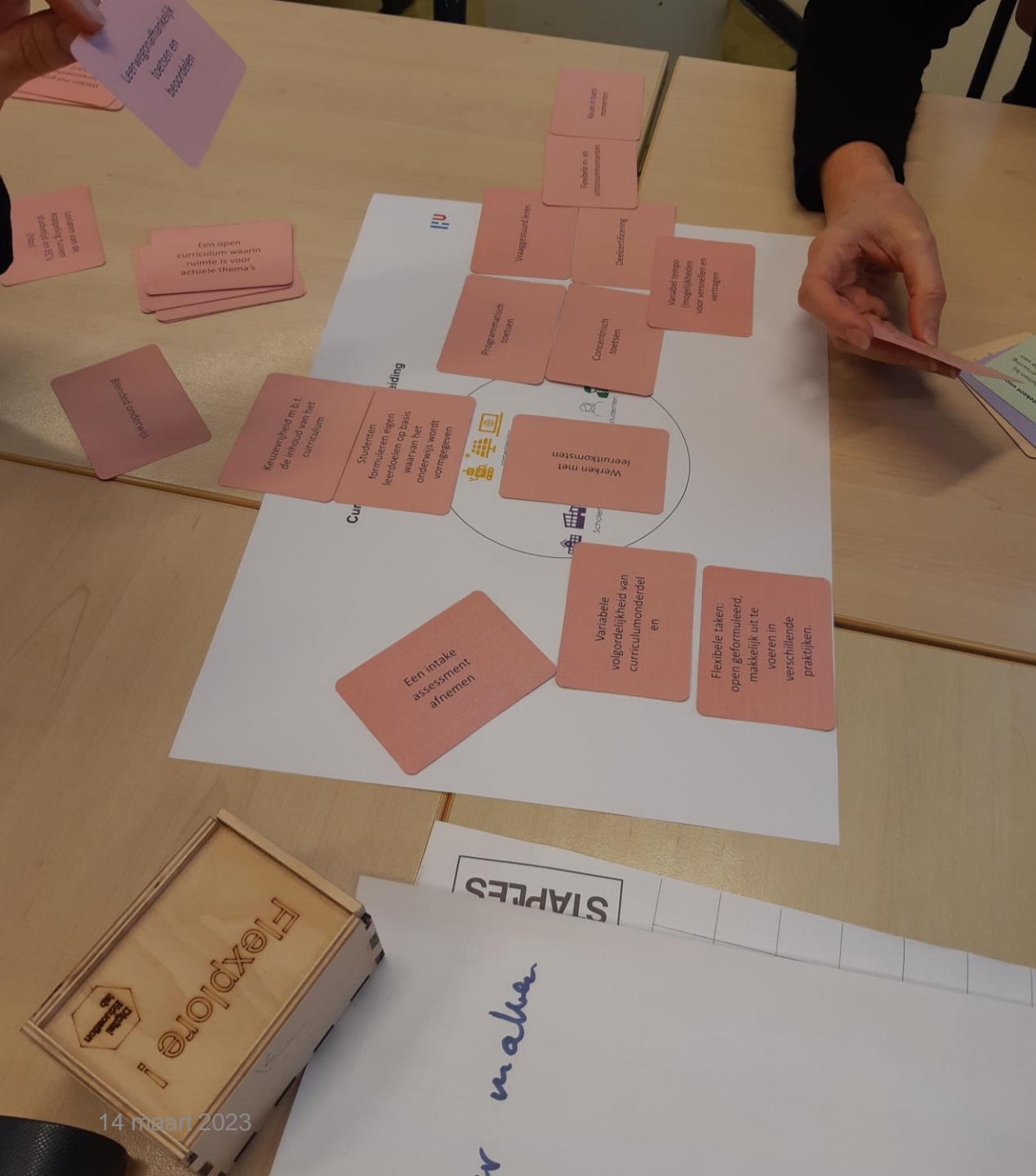
Ontwerpoplossing en voor flexibele curricula

Flexplore!

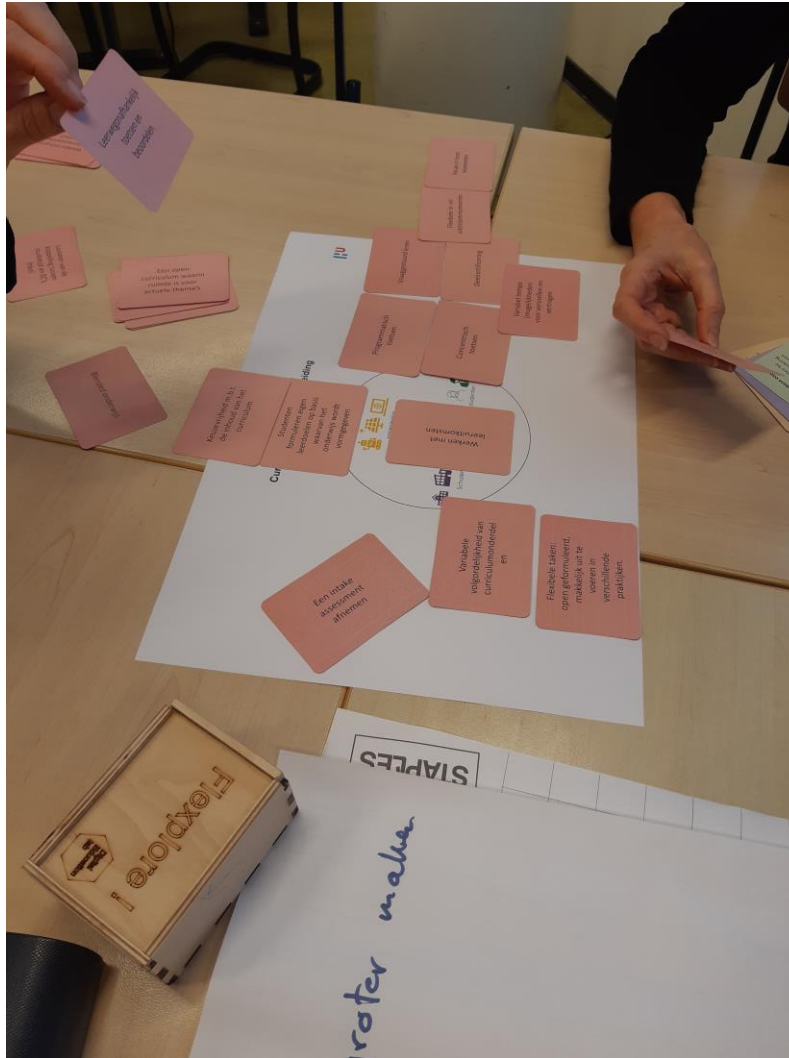

Spelronde 2

- Vorm een viertal.
- Leg de rode kaarten (ontwerpoplossingen) open op tafel.
- Voer het gesprek over de ontwerpoplossingen.
- Gebruik de gesprekskaart.

Gesprekskaart

1. Welke ontwerp oplossingen zijn bekend?
2. Welke worden bij het opleiden al toegepast?
3. Welke ontwerp oplossingen zijn nog onbekend? Of worden niet benut?
4. Welke ontwerp oplossingen hebben potentie in jullie situatie/context?
5. Welke ontwerp oplossingen vinden jullie niet geschikt/passend voor jullie opleiding?
6. Kunnen jullie nog ontwerp oplossingen toevoegen (lege kaarten)?
7. Passen de ontwerp oplossingen bij de motieven voor flexibilisering? (blauwe kaarten)?

Contact

Rieke.vanbemmel@hu.nl

<https://www.hu.nl/onderzoek/projecten/het-ontwerpen-van-een-responsief-curriculum-voor-lerarenopleidingen-in-het-hbo>

Podcast Een responsief curriculum ontwikkelen, hoe doe je dat?

<https://open.spotify.com/episode/7B4Q3o1gBOY7MQGO4zvbpx>

Referenties

- Ameyaw, J., Turnhout, E., Arts, B., & Wals, A. (2019). Creating a responsive curriculum for postgraduates: Lessons from a case in Ghana. *Journal of Further and Higher Education*, 43(4), 573–588. <https://doi.org/10.1080/0309877X.2017.1386285>
- Buning, L., Schuur, P., & de Vijlder, F. (2019). *Adaptive Curricula, an answer to changing labour market requirements*.
- Cochran-Smith, M., & Villegas, A. M. (2015). Framing Teacher Preparation Research: An Overview of the Field, Part 1. *Journal of Teacher Education*, 66(1), 7–20. <https://doi.org/10.1177/0022487114549072>
- Desha, C. J., Hargroves, K. C., & Smith, M. H. (2009). Addressing the time lag dilemma in curriculum renewal towards engineering education for sustainable development. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 10(2), 184–199. <https://doi.org/10.1108/14676370910949356>
- Hoeve, A., Kuijer-Siebelink, W., & Nieuwenhuis, L. F. M. (2019). Innovative Work-Based Learning for Responsive Vocational Education and Training (VET): Lessons From Dutch Higher VET. In D. Guile & L. Unwin (Eds.), *The Wiley Handbook of Vocational Education and Training* (pp. 415–432). John Wiley & Sons. <https://doi.org/https://doi.org/10.1002/9781119098713.ch21>.
- Onstenk, J., & Westerhuis, A. (2017). Responsieve onderwijsinstellingen in het mbo: de dubbele uitdaging van de arbeidsmarkt en de studentenstromen. In M. Van der Meer (Ed.), *Naar een lerend bestel in het mbo: Over enkele institutionele voorwaarden van onderwijskwaliteit* (pp. 67–92). Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek
- Rosenfeld, S. (1998). Technical Colleges , Technology Deployment , and Regional Development [paper presentation]. In *International Conference Modena on Building Competitive Regional Economies, Moderna Italy* (pp. 1–43).
- Severiens, S., Wolff, R., & van Herpen, S. (2014). Teaching for diversity: A literature overview and an analysis of the curriculum of a teacher training college. *European Journal of Teacher Education*, 37(3), 295–311. <https://doi.org/10.1080/02619768.2013.845166>
- Towle, A. (1998). Continuing medical education. Changes in health care and continuing medical education for the 21st century. *British Medical Journal*, 316(7127), 301–304. <https://doi.org/10.1136/bmj.316.7127.301>
- van Middelkoop, D., Ballafkih, H., & Meerman, M. (2017). Understanding diversity: A Dutch case study on teachers' attitudes towards their diverse student population. *Empirical Research in Vocational Education and Training*, 9(1), 1–19. <https://doi.org/10.1186/s40461-016-0045-9>
- Vreuls, in press

HIER KOMT ALLES SAMEN

